

І.Б. Чернікова, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)
А.М. Полулях, асп. (*ХДУХТ, Харків*)

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

На підприємствах постійно відбувається процес стратегічного планування розвитку господарської діяльності. Використання своєчасної обліково-аналітичної інформації та взаємодія структурних підрозділів підприємства дає можливість оперативно відстежувати стан зовнішнього та внутрішнього середовищ, отримувати інформаційну підтримку при прийнятті рішень, що дозволяє підвищити показники діяльності підприємства та досягнення економічно вигідних цілей. Формування інформаційних систем на різних етапах стратегічного планування розвитку на основі облікової інформації потребує постійного розвитку та вдосконалення.

Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного управління являє собою інтегровану систему стратегічного обліку й аналізу, що систематизує інформацію для обґрунтування бізнес-стратегії, координації напрямів стратегічного розвитку підприємства, системної оцінки ефективності реалізації стратегічних управлінських рішень. Основними функціями обліково-аналітичного забезпечення формування стратегії розвитку підприємства є інформаційна, облікова, аналітична.

Обґрунтовано, - на базі стратегічної інформації приймаються стратегічні рішення, які потім впроваджуються в стратегії та організаційні, фінансово-економічні, методичні інструменти, за допомогою яких здійснюється стратегічний процес. Інформаційна база стратегічного планування будується на системі взаємозв'язків фахівців, обладнання й концептуальних моделей, призначених для збору, класифікації, аналізу та оцінки інформації.

Пропонуємо наступну послідовність стадій інформаційного забезпечення підприємства в процесі стратегічного планування:

- 1) Визначення цілей – дослідження загальної інформації про навколишнє середовище, потенційні ринки, наявність власних ресурсів;
- 2) Аналіз зовнішнього середовища – оцінка динаміки розвитку підприємства, рентабельність, конкурентоспроможність та ін..
- 3) Аналіз внутрішнього середовища – фінансові результати підприємства;
- 4) Обрання стратегії – рекомендації фахівців щодо стратегічного аналізу;
- 5) Оцінка обраної стратегії – відповідність обраної стратегії

очікуванням суб'єктів господарювання;

б) Реалізація стратегії та контроль – інформація про заходи, пов'язані з виконанням стратегії, визначення результатів застосованої стратегії.

Досліджено, що стратегічне управління здійснюється в різних напрямках:

- Побудова стратегічних завдань - визначення конкретних першочергових напрямів діяльності;

- Управління за слабкими сигналами – інформація про загрози, які виникали під час обрання іншої стратегії;

- Управління в умовах непередбачуваних ситуацій – дослідження зовнішнього середовища з метою передбачити та уникнути стратегічних прорахунків, які можуть негативно відобразитись на економічному становищі підприємства.

Таким чином, дійшли до висновку, - функції обліку й аналіз у системі стратегічного управління підприємствами мають загальні особливості: спільний об'єкт дослідження та єдину первинну базу даних; спільне завдання отримати й передати інформацію про діяльність суб'єкта господарювання фахівцям; сервісні функції управління. Згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, облікова інформація являє собою інформацію про стан, структуру та рух майна організації й джерела його утворення, господарські процеси та результати фінансової й виробничо-господарської діяльності організації. Формування аналітичної інформації відбувається на основі даних фінансового та управлінського обліку, а також інформації, отриманої з альтернативних джерел.

Вважаємо, що сучасна облікова система повинна відповідати стратегічним цілям підприємства, тому при її побудові доцільно ураховувати внутрішні фактори мікросередовища та вплив зовнішніх факторів макросередовища. Такий підхід пропонуємо реалізувати на базі концепції стратегічного обліку. Під стратегічним обліком потрібно розуміти облікову систему, яка забезпечує фахівців підприємства необхідною інформацією для прийняття ефективних управлінських рішень, котрі направлені на досягнення стратегічних цілей підприємства.

Отже, взаємодія даних стратегічного обліку та аналізу дозволяє сформуванню якісне обліково-аналітичне забезпечення формування стратегії розвитку підприємства, що сприятиме розв'язуванню функціональних завдань стратегічного управління, забезпечуючи користувачів повною та достовірною інформацією про господарські процеси й зв'язки із зовнішнім середовищем.